

O'ZBEKISTONDA DAVLAT MOLIYASI FAOLIYATINING HUQUQIY ASOSLARI

Bazarova Mamlakat Supiyevna

Osiyo xalqaro universiteti katta o'qituvchisi

Annotatsiya. O'zbekiston uchun davlat boshqaruv institutlarini shakllanti- rish va tubdan isloh qilish muhim ahamiyat kasb etadi. Bu boradagi islohotlar davlat moliyasi, davlat byudjeti va byudjet jarayonini boshqarish va tartibga solish organlari faoliyatining samaradorligini oshirishni ko'zda tutadi.

Kalit so'zlar: milliy iqtisodiyot, raqobatbardoshlik, g'azna ijrosi. mablag' jalb qilish, me'yoriy-huquqiy,hujjatlar qonunchiligi, byudjeti ,konstitutsiyasi, byudjet munosabatlarini.

Аннотация. Важное значение для Узбекистана приобретает формирование и коренная реформа институтов государственного управления. Реформы в этом направлении предусматривают повышение эффективности деятельности органов управления и регулирования государственных финансов, государственного бюджета и бюджетного процесса.

Ключевые слова: Национальная экономика, конкурентоспособность, казначейство. привлечение средств, нормативно-правовые акты, законодательство ,бюджет, Конституция, бюджетные отношения.

Annotation. For Uzbekistan, the formation and radical reform of state management institutions is important. The reforms in this regard are intended to increase the efficiency of the activities of the state finance, state budget and budget process management and regulatory bodies.

Keywords: national economy, competitiveness, Treasury execution. attraction of funds, regulatory legal, legislation of documents ,budget, constitution, budgetary relations.

O'zbekiston Mustaqillikka erishgandan so'ng, xo'jalik yuritishning bozor tizimiga o'tilishi, iqtisodiyot bozor infratuzulmasining shakllanishi va rivojlanishi mamlakat xo'jalik jarayonlarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan huquqiy asosni yaratishni talab etdi. Undan tashqari, jahondagi glaballashuv jarayonlarida faol qatnashayotgan O'zbekiston uchun davlat boshqaruv institutlarini shakllanti- rish va tubdan isloh qilish muhim ahamiyat kasb etadi. Bu boradagi islohotlar davlat moliyasi, davlat byudjeti va byudjet jarayonini boshqarish va tartibga solish organlari faoliyatining samaradorligini oshirishni ko'zda tutadi. Shu sababli ular faoliyatini amalga oshirilayotgan iqtisodiy va demokratik islohotlar talablariga moslashtirish, so'nggi ijobiy natijalarni ko'zlagan holda

muvoqlashtirish, shaklan va mazmunan yangi sifat pog'onasiga ko'tarish talab etilmoqda. Bizga ma'lumki, mamlakatda sodir bo'layotgan har qanday jarayonlar tegishli qonuniy-huquqiy hujjatlar bilan tartibga solib turiladi. Bosh hujjat esa – bu O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasidir. Byudjet munosabatlarini tartibga solib turuvchi asosiy qonuniy hujjat ham Konstitutsiya hisoblanadi. Davlat byudjeti bilan bog'liq bo'lgan barcha huquqiy-me'yoriy hujjatlar ham Konstitutsiya bilan belgilab qo'yilgan normalar asosida ishlab chiqiladi va qabul qilinadi. Davlat byudjeti va uning tuzilishi bilan bog'liq normalar Konstitutsiyaning XXV bobida "O'zbekistonning Davlat byudjeti respublika byudjetidan,

Byudjet qonunchiligi – byudjet munosabatlarini huquqiy jihatdan tartibga solib turishga xizmat qiluvchi barcha qonuniy va me'yoriy-huquqiy hujjatlar yig'indisi. Huquqiy me'yorlarning mazmunidan kelib chiqqan holda, byudjet qonunchiligini bir necha darajaga ajratish mumkin:

1- daraja – O'zbekiston Respublikasi Byudjet kodeksi – byudjet tizimi byudjetlarini shakllantirish, tuzish, ko'rib chiqish, qabul qilish, tasdiqlash, ijro etish, davlat tomonidan mablag' jalb qilish va byudjet to'g'risidagi qonun hujjatlari ijrosini nazorat qilish sohasidagi munosabatlarni tartibga soladi.

2- daraja – O'zbekiston Respublikasi hukumatining (Vazirlar Mahkamasi- ning) byudjet masalalaridagi qarorlari.

3- daraja – O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining buyruqlari, farmoyishlari va byudjet sohalariga taalluqli bo'lgan boshqa me'yoriy hujjatlari (Nizomlar, Yo'riqnomalar, Qoidalar)

4- daraja – mahalliy davlat hokimiyati organlarining qarorlari va boshqa me'yoriy hujjatlari (Masalan, tegishli viloyat, tuman (shahar) mahalliy byudjeti parametrlarini tasdiqlash to'g'risidagi Xalq deputatlari Kengashlarining va hokimlarining qarorlari). Shunday qilib, O'zbekiston Respublikasi byudjet qonunchiligi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasiga asoslangan va O'zbekiston Respublikasi Byudjet kodeksi, "Qoraqalpog'iston Respublikasi byudjet huquqlari to'g'risida"gi, O'zbekiston Respublikasi "Mahalliy davlat hokimiyati to'g'risida"gi qonuni, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining tegishli moliyaviy yil uchun qabul qilinadigan "Davlat byudjeti to'g'risida"gi qonuni va byudjet masalalari bo'yicha boshqa qonuniy va normativ xujjatlardan tashkil topgan.

O'zbekiston Respublikasida davlat moliyasini isloh qilish bo'yicha muhim qadamlardan biri 2004-yil 26-avgustda O'zbekiston Respublikasining "Davlat byudjetining g'azna ijrosi to'g'risida"gi 664-II-sonli Qonunining qabul qilinishi bo'ldi. Ushbu Qonunning maqsadi O'zbekiston Respublikasi davlat byudjetining (shu jumladan davlat maqsadli jamg'armalarining) va byudjet tashkilotlari byudjetdan tashqari mablag'larining g'azna ijrosi sohasidagi munosabatlarini tartibga solishdan iborat. Mazkur qonunda davlat

byudjeti g'azna ijrosini tashkil etish va g'aznachilik faoliyati bilan bog'liq holatlar o'zining huquqiy asosiga ega bo'ldi. Keyingi yillarda ham davlat byudjeti g'azna ijrosining me'yoriy-huquqiy asoslarini mustahkamlashga qaratilgan qator chora-tadbirlar amalga oshirildi. Bu borada O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirining 69-sonli (04.08.2009) buyrug'i bilan tasdiqlangan va O'zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligi tomonidan 2007- raqam (16.09.2009) bilan ro'yxatga olingan "Davlat byudjetining g'azna ijrosi Qoidalar"ning qabul qilinishi muhim qadam bo'lib xizmat qildi. Mazkur "Qoidalar" O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi G'aznachiligi va uning hududiy bo'linmalari tomonidan respublika va hududiy g'azna hisobvaraqlarini qo'llash sharoitida respublika byudjeti, Qoraqalpog'iston Respublikasi byudjeti va mahalliy byudjetlarning g'azna ijrosini amalga oshirish tartibini belgilab berdi. Xususan, ushbu "Qoidalar" muqaddam amal qilib kelgan bir qator me'yoriy xujjatlarni o'zida mujassamlashtirdi va G'aznachilik va uning hududiy bo'linmalari tomonidan respublika byudjeti, Qoraqalpog'iston Respublikasi byudjeti va mahalliy byudjetlarning g'azna ijrosini amalga oshirish tartiblarini belgilab berdi.

byudjet qonunchiligini yanada rivojlantirish va takomillashtirish asosida byudjet faoliyatini rivojlantirish davlat moliyasini boshqarish tizimini isloh qilishning asosiy yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. 2000-yil 14-dekabrda "Byudjet tizimi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonunining qabul qilinganidan beri o'tgan davr mobaynida byudjet tizimi amaliyotida bir qator o'zgarishlar sodir bo'ldi, ular:

- davlat byudjeti ijrosi g'aznachilik tizimining joriy etilishi;
- bir qator davlat maqsadli jamg'armalari va boshqa nobyudjet fondlarining tuzilishi va amal qilishi;
- byudjet tashkilotlarining byudjetdan tashqari qo'shimcha mablag'larni jalb qilish manbalarining kengayishi va ular ustidan nazoratni yaxshilash zarurligi;
- byudjet tasnifi, byudjet hisobi va hisoboti tizimining takomillashuvi;
- yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Soliq kodeksining qabul qilinishi va amalga kiritilishi va boshqa holatlar bilan bog'liq bo'lib, byudjet qonunchiligini yanada takomillashtirish zarurligini taqozo etdi. Natijada amaldagi "Byudjet tizimi to'g'risida"gi hamda "Davlat byudjeti- ning g'azna ijrosi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonunlarida belgilangan normalar mukammal tarzda qayta ishlangan holda Byudjet kodeksida o'z aksini topdi. Byudjet tizimidagi islohotlar doirasida 2014-yildan boshlab amalga kiritilgan yangi Byudjet kodeksi davlat moliyasini boshqarishning huquqiy asoslarini yanada mustahkamlash, byudjet siyosatining ustuvorliklarini belgilab olish, byudjet mablag'laridan foydalanish samaradorligini oshirish va davlat xizmatlarini taqdim etish sifatini oshirishga qaratilgan. Ushbu Kodeks O'zbekiston Respublikasining byudjet tizimi byudjetlarini shakllantirish, tuzish, ko'rib chiqish, qabul qilish, tasdiqlash, ijro etish, davlat tomonidan mablag' jalb qilish va

byudjet to'g'risidagi qonun hujjatlari ijrosini nazorat qilish sohasidagi munosabatlarni tartibga soladi.

FOYDANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Supiyevna, B. M. (2024). IMPROVING THE EFFICIENCY OF LEADER LABOR IN THE MODERN MANAGEMENT SYSTEM. *Gospodarka i Innowacje.*, 54, 51-55.
2. Bazarova, M., Zhomartkyzy, G., & Kumargazhanova, S. (2019). Using an ontological model for transfer knowledge between universities. In *Computational and Information Technologies in Science, Engineering and Education: 9th International Conference, CITech 2018, Ust-Kamenogorsk, Kazakhstan, September 25-28, 2018, Revised Selected Papers 9* (pp. 34-43). Springer International Publishing.
3. Заявителинова, Н. М., Базарова, М. С., & Ходжиев, А. Б. (2022). ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА СТРАТЕГИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ НА ТЕРРИТОРИИ УЗБЕКИСТАНА. ББК 65.0501 А 43, 265.
4. Supiyevna, B. M. (2023). USING EFFECTIVE WAYS OF CONDUCTING MARKETING RESEARCH IN INTERNATIONAL COMPANIES. *Gospodarka i Innowacje.*, 41, 79-83.
5. Supiyevna, B. M. (2023). MARKETING MANAGEMENT STRATEGY'S IMPORTANCE AND MODERN CONCEPT. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 381-386.
6. Supiyevna, B. M. (2023). TIJORAT BANKLARI FAOLIYATIDA PERSONALNI BOSHQARISHNING O 'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 409-414.
7. Bazarova, M. (2023). EFFECTIVENESS OF USING PR-ADVERTISING SERVICES IN THE PROCESS OF PRODUCT DELIVERY ON THE EXAMPLE OF BUKHARA REGION. *Modern Science and Research*, 2(12), 506-512.
8. Supiyevna, B. M., & Firuza, S. (2023). STRATEGIC WAYS OF IMPLEMENTING PERSONNEL POLICY IN COMMERCIAL BANKS. THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY, 1(7), 22-25.
9. Bazarova, M. S., & Khudaiberdiyeva, O. Q. (2022). IMPROVEMENT OF THE MECHANISM OF INNOVATIVE MANAGEMENT OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES. In *Современные проблемы социально-экономических систем в условиях глобализации* (pp. 464-467).
10. Supiyevna, B. M. (2024). DISTINCTIVE FEATURES OF PERSONAL MANAGEMENT IN THE ACTIVITIES OF COMMERCIAL BANKS. *Gospodarka i Innowacje.*, 47, 134-139.
11. Бобоев, А. Ч., & Базарова, М. С. (2019). Хорижий инвестицияларнинг жозибадорлигини ошириш. *Интернаука*, (22-3), 88-90.
12. Bazarova, M. (2023). EFFECTIVENESS OF USING PR-ADVERTISING SERVICES IN THE PROCESS OF PRODUCT DELIVERY ON THE EXAMPLE OF BUKHARA REGION. *Modern Science and Research*, 2(12), 506-512.

13. Bazarova, M. S., & Shahboz, K. (2022). Ways to increase the efficiency of available tourist facilities in Uzbekistan. Scientific approach to the modern education system, 1(10), 16-18.
14. Ibodullayevich, I. E. (2024). Inqirozga Qarshi Choralar Dasturi Doirasida Kichik Biznes Va Xususiy Tadbirkorlik Subyektlarini Marketing Tizimi Asosida Rivojlantirish Muammolari. Miasto Przyszłości, 54, 1495-1503.
15. El, I. (2024). KORXONALARDA RAQOBATBARDOSH EKSPORTNI YO 'LGA QO 'YISH VA MARKETING STRATEGIYALARI. STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS, 1(2), 315-324.
16. El, I. (2024). BUXORO VILOYATIDA QISHLOQ XO 'JALIGI IQTISODIYOTNING YETAKCHI TARMOG 'I SIFATIDA. ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION, 1(3), 156-164.
17. Sodikova, N. T. (2024). PROMOTION OF LABOR PRODUCTIVITY GROWTH IN THE ENTERPRISE AS A BASIC CONDITION. Bulletin news in New Science Society International Scientific Journal, 1(3), 188-198.
18. Tohir o'g'li, M. T., & To'rayevna, S. N. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INVESTITSION SIYOSAT. ZAMONAVIY TA'LIMDA FAN VA INNOVATSION TADQIQOTLAR JURNALI, 2(14), 45-53.
19. Sodikova, N. T. (2024). PROMOTION OF LABOR PRODUCTIVITY GROWTH IN THE ENTERPRISE AS A BASIC CONDITION. Bulletin news in New Science Society International Scientific Journal, 1(3), 188-198.
20. Bahodirovich, X. B. (2024). KICHIK BIZNES SUB'EKTLARINING MOLIYAVIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.
21. Bahodirovich, X. B. (2024). O'ZBEKISTONDA MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA MOLIYAVIY HISOBOTLARINI TUZISH TARTIBI. Gospodarka i Innowacje., 52, 9-13.
22. Bahodirovich, X. B. (2024). AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA QARZ MABLAG'LARI HISOBIGA MOLIYALASHTIRISHDA KORPORATIV OBLIGATSIYALAR. MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS, 1(3), 211-216.
23. Azimov, B. F., & Quدراتova, G. M. (2024). SANOAT KORXONALARI INNOVATSION STRATEGIYALARINING IERARXIK TUZILISHI. ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION, 1(3), 187-192.
24. Azimov, B. F., & Quدراتova, G. M. (2024). SANOAT KORXONALARI INNOVATSION STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISH JARAYONI. ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION, 1(3), 193-198.
25. Azimov, B. F., & Quدراتova, G. M. (2024). TIKUVCHILIK SANOATI KORXONALARIDA BAZAVIY INNOVATSION STRATEGIYALARNI TAKOMILLASHTIRISH. MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS, 1(3), 332-336.
26. Azimov, B. F., & Quدراتova, G. M. (2024). SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION STRATEGIYANI SHAKLLANTIRISH VA AMALGA OSHIRISHNING DOLZARBLIGI. MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS, 1(3), 183-187.

27. Azimov, B. F., & Quدراتova, G. M. (2024). TIKUVCHILIK SANOAT KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION STRATEGIYALARINI QOLLASH. STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS, 1(2), 325-330.

28. Xudoy nazarovich, S. A. (2024). CHALLENGES OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AND THEIR SOLUTIONS. Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research, 11(12), 398-402.

29. Kayumovich, K. O., Gulyamovich, D. I., & Khudoy nazarovich, S. A. (2020). Information and information technologies in digital tourism. Special issue on financial development perspectives of the life standard in Central Asia, 32.

30. Khudoy nazarovich, S. A. (2022). Features of evaluating the effectiveness of activities at the Bukhara State University. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 10(11), 153-159.

31. Qizi, R. N. O. (2024). YASHIL IQTISODIYOTGA OTISH ORQALI MILLIY IQTISODIYOTNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MASALALARI. Gospodarka i Innowacje, 54, 56-61.

32. Qizi, R. N. O. (2024). YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH ORQALI MILLIY IQTISODIYOTNI BARQAROR O'SISH KO'RSATKICHLARI. Gospodarka i Innowacje, 54, 113-118.

33. кизи Рахмонкулова, Н. О. (2023). КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИНИНГ ХУДУДЛАР ИҚТИСОДИЁТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ ЎРНИ. " Экономика и туризм" международный научно-инновационной журнал, 6(14).

34. Hakimovich, T. M., & Avazovna, R. L. (2024). AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH. MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS, 1(3), 314-322.

35. Hakimovich, T. M., & Avazovna, R. L. (2024). BUXORO VILOYATIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASI VA BANDLIK. STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS, 1(3), 67-73.

36. Avazovna, R. L., & Hakimovich, T. M. (2024). YASHIRIN IQTISODIYOTNING MILLIY JAMIYATIMIZGA TA'SIRI. STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS, 1(3), 104-108.

37. Avazovna, R. L., & Hakimovich, T. M. (2024). MINTAQAVIY IQTISODIYOTNING TAMOYILLARI VA MAMLAKATIMIZ IQTISODIYOTI BILAN BOG'LIQLIGI. STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS, 1(3), 97-103.

38. Hakimovich, T. M. (2024). KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH. Miasto Przyszłości, 55, 1458-1463.

39. Akbarovna, N. N. (2024). TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT YURITISHNING SHAKLLARI VA YO'NALISHLARI. STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS, 1(3), 57-63.

40. Akbarovna, N. N. (2024). KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK IQTISODIYOTNING MUHIM SOHASI SIFATIDA. MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS, 1(3), 307-313.

41. Akbarovna, N. N. (2024). STRATEGIC MANAGEMENT METHODS IN AN INNOVATIVE ECONOMY. MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS, 1(3), 407-412.
42. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). FRILANSERLIK-O'ZINI O'ZI BAND QILISHNING YANGI SHAKLI. MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS, 1(3), 283-288.
43. Qayumovna, J. Z., Ne'matovna, R. N., & Azizovna, P. A. FAVORABLE INVESTMENT CLIMATE FORMATION ISSUES FOR ATTRACTING ACTIVE INVESTMENTS. GWALIOR MANAGEMENT ACADEMY, 29.
44. Жумаева, З. (2023). МИРОВОЙ ОПЫТ РАЗВИТИЯ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ. Nashrlar, 318-321.
45. Bustonovna, J. Z. (2023). PECULIARITIES OF THE AGRICULTURAL ECONOMY IN THE COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION. (No Title).
46. Bustonovna, J. Z. (2024). IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA MEHNATNI SAMARALI TASHKIL QILISHNING ASOSIY YO'LLARI.
47. Bustonovna, J. Z. (2024). MOLIVAVIY RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI MILLIY IQTISODIYOT BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING USTUVOR YO'NALISHLARI.
48. Jumayeva, Z. (2024). DAVLAT TASHKILOTLARINING FAOLIYATINI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ISH YURITISH TIZIMINI RAQAMLASHTIRISHNING ZARURIY SHARTLARI. Modern Science and Research, 3(6).
49. Turayevich, I. A. (2024). MILLIY IQTISODIYOTGA INVESTITSIYALARNI JALB QILISHNI BOSHQARISH YO'LLARI. Miasto Przyszłości, 55, 1464-1468.
50. AT, I. (2024). MINTAQALARDA TADBIRKORLIK SUB'EKT LARI INVESTITSION LOYIHALARINI IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS, 1(2), 306-314.
51. AT, I. (2024). MINTAQALARDA TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH VA UNI INVESTITSIYA BILAN TA'MINLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD, 1(2), 241-248.
52. AT, I. (2024). TADBIRKORLIK FAOLIYATINING DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB QUVVATLANISHI VA SOHAGA MINTAQALAR MIQYOSIDA INVESTITSIYA JALB QILISH SAMARADORLIGI. THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD, 1(2), 264-271.
53. AT, I. (2024). MINTAQALARDA TADBIRKORLIK SUB'EKT LARINING INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI. MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS, 1(3), 319-326.
54. Avazovna, R. L. (2024). PENSIYA TA'MINOTINI MOLIVAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH ORQALI PENSIYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MASALALARI. Miasto Przyszłości, 55, 1469-1474.

55. qizi Bobojonova, M. J. (2023). AGROTURIZMNING IQTISODIYOTDA O‘RNI, SALOHİYATI VA INFRATUZILMASINI YAXSHILASH. Educational Research in Universal Sciences, 2(8), 48-52.

56. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYA QILISHDA DIVERSIFIKATSIYA STRATEGIYASINING AHAMIYATI. MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS, 1(3), 300-306.

57. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). IQTISODIY TEBRANISHLAR SHAROITIDA KICHIK BIZNESNING YASHOVCHANLIK DARAJASINI BAHOLASHNING NAZARIY ASOSLARI. MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS, 1(3), 313-318.

58. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). KORXONALARNING BOZORDAGI FAOLLIGINI BAHOLASHDA ANSOFF MATRISASINI QO‘LLASH: AFZALLIKLARI VA USTUNLIKLARI. ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION, 1(3), 100-106.

59. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). AHOLINING O‘ZINI OZI BANDLIGINI TA‘MINLASHDA AUTSORSING YANGI SHAKLINI RIVOJLANTIRISH MEKANIZMI. ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION, 1(3), 59-64.

60. Yunusovana, U. N., Munira, D., Nigina, M., & Munojot, M. (2021). WAYS OF DEVELOPING DIGITAL ECONOMY IN UZBEKISTAN. САМАРҚАНД ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ, 527.

61. Sadilloevna, D. M. (2024). IQTISODIYOTDA INSON TARAQQIYOTI KONSEPSIYASI VA UNI BAHOLASH MEZONLARIDAN FOYDALANISHNING METOLOGIK ASOSLARI. Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting, 4(08), 161-167.

62. Djurayeva, M. S. (2024). ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF A MODERN ENTERPRISE. Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research, 11(12), 222-227.